

Uitleg**Alles wordt duurder: kinderen de dupe**

De tekst van deze les gaat over dat veel dingen duurder zijn geworden en dat daardoor veel gezinnen in geldproblemen komen. Ook veel kinderen zijn daarvan de dupe. Welke gevolgen heeft dat voor kinderen? En hoe helpt Kinderhulp hen? En wat is de Heldenrun?

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je bedenkt zelf vragen voor, tijdens en na het lezen en je beantwoordt sleutelvragen. Ook vul je een deel van het schema bij opdracht 2 in.
- Bij **opdracht 2** vul je een bekend-benieuwd-bewaardschema over de tekst in.
- Bij **opdracht 3** kies je de belangrijkste zinnen uit de tekst.
- Bij **opdracht 4** schrijf je een stukje voor de schoolkrant of de website.
- En **opdracht 5** is een extra opdracht: Jullie bedenken een actie voor Kinderhulp.

OPDRACHT 1 Actief lezen en deel van schema invullen

1. Kijk goed naar de titel, de kopjes en de foto's bij de tekst.
2. Wat weet je al over dit onderwerp? Vul bij opdracht 2 de eerste kolom van het schema bij opdracht 2 in: **Bekend**.
3. Wat verwacht je dat de tekst je gaat vertellen? En wat zou je graag willen weten? Vul dat in bij **Benieuwd**.
4. Lees nu de uitleg.

Uitleg

Bij **Actief lezen** bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

5. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt.
6. Bespreek steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Wat was het deelonderwerp? Kun je samenvatten wat je net hebt gelezen?
7. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Gebruik je het werkblad? Schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

_____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Waardoor raken steeds meer Nederlanders in de problemen?
Rondkomen van een laag inkomen	2. Wat kun je zeggen over ongeveer twee kinderen uit elke schoolklas?
Nadelige gevolgen	3. Geldgebrek in een gezin kan nadelige gevolgen hebben voor kinderen. Noem vijf mogelijke gevolgen.
Geen eigen bed	4. Waarom is het belangrijk dat kinderen een eigen bed hebben?
Kinderhulp	5. Wie krijgen hulp van Kinderhulp en hoe helpt Kinderhulp hen?
Kinderhulp Held&run	6. Wat is de Heldenrun? En wat is het doel ervan?
Na het lezen	
7. In de tekst lees je over de Heldenrun. Doet jullie school mee aan de Heldenrun? Hoe vind je dat? Leg je antwoord uit.	

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

OPDRACHT 2 Een bekend-benieuwd-bewaardschema invullen

1. Bij opdracht 1 heb je de kolommen **Bekend** en **Benieuwd** al ingevuld.
Nu ga je de derde kolom invullen. Wat moet of wil je onthouden? Vul dat in bij **Bewaard**.
2. Welke vragen heb je nog na het lezen van de tekst? Vul die ook in bij **Bewaard**.

Bekend	Benieuwd	Bewaard
		

OPDRACHT 3 De belangrijkste zinnen

Je hebt tijdens het actief lezen al gelet op de belangrijkste informatie in de tekst.

Hieronder zie je per stukje steeds twee zinnen: een zin met de belangrijkste informatie uit dat stukje en een zin met informatie die niet het belangrijkste is. Overleg samen. Welke zin past **het beste** in een samenvatting? Kies A of B.

1. Inleiding

- A. Steeds meer Nederlanders hebben geldproblemen.
- B. Voedingsmiddelen, brandstof en energie zijn ineens minder duur geworden.

2. Rondkomen van een laag inkomen

- A. Alleen in gezinnen waarbij een of beide ouders of verzorgers geen werk hebben, is er steeds vaker sprake van grote geldzorgen. Dat is bij één op de twaalf kinderen.
- B. Ongeveer twee kinderen per schoolklas groeien op in een gezin waarvan de ouders of verzorgers geldzorgen hebben. En de periode van geldtekort duurt steeds langer.

3. Nadelige gevolgen

- A. Kinderen uit gezinnen met geldproblemen zijn vaak slechter af dan kinderen uit meer welvarende gezinnen. Er is minder geld voor allerlei dingen en dat heeft allerlei vervelende gevolgen voor de kinderen.
- B. Ouders in gezinnen met geldproblemen ervaren zelf ook vaak stress door hun moeilijke leefomstandigheden en zijn daardoor vaak niet in staat om hun kinderen te helpen als ze bijvoorbeeld problemen hebben op school.

4. Geen eigen bed

- A. De zusjes Rachel en Senna wonen samen met hun alleenstaande moeder. De zusjes slapen afwisselend op het bed of op de grond op een matras.
- B. Ieder kind heeft een eigen bed nodig, want kinderen die niet goed slapen, kunnen zich niet goed concentreren. En dat gaat ten koste van de schoolprestaties.

5. Kinderhulp

- A. 'Kamerinrichting behoort tot de top van meest aangevraagde dingen waar mensen hulp bij nodig hebben', laat Irene Boersma van Kinderhulp weten. Daar vallen bureaus en lampen onder, maar ook bedden.
- B. Kinderhulp helpt alle kinderen en jongeren in Nederland tussen de 0 en 21 jaar die in armoede opgroeien. Dit doet Kinderhulp door hen te helpen met dingen die heel gewoon lijken, maar toch het verschil maken voor de kinderen.

6. Kinderhulp Held&run

- A. De Kinderhulp Heldenrun is een sponsorloop waarmee je geld kunt ophalen voor Kinderhulp. Met dat geld kan Kinderhulp elk jaar weer duizenden kinderen helpen.
- B. Kinderen zijn de superhelden en leerkrachten zijn de schurken. Terwijl de kinderen zo veel mogelijk rondjes proberen te rennen, plagen de schurken hen een beetje.

Lees de zinnen die je hebt gekozen achter elkaar door. Staat er nu een korte samenvatting van de tekst? Of moet je andere zinnen kiezen?

Besprek met elkaar welke informatie je nog zou willen toevoegen aan deze samenvatting.

OPDRACHT 4 Een stukje voor de schoolkrant of website schrijven

1. In een samenvatting vertel je in een paar zinnen wat het **belangrijkste** is van een langere tekst. Een stukje voor de schoolkrant of website is ook een soort samenvatting. Je schrijft in het kort wat het belangrijkste is.
2. Jullie gaan een bericht schrijven voor de schoolkrant of schoolwebsite over gezinnen met geldzorgen en wat de gevolgen voor kinderen zijn. Vertel ook wat Kinderhulp voor deze kinderen doet. En doet jullie school mee met de Kinderhulp Heldenrun? Noem die dan ook in je stukje.
3. Lees eerst de uitleg hieronder. En schrijf daarna het bericht op een los blaadje.

Uitleg**Tips voor het schrijven van een bericht**

1. In een nieuwsbericht schrijf je **de belangrijkste informatie** over een onderwerp op.
  2. Je mag woorden uit de tekst gebruiken, maar probeer **in je eigen woorden** zinnen te formuleren voor het nieuwsbericht.
  3. Je schrijft voor een **lezer**. Zorg ervoor dat je bericht goed te begrijpen is. Gebruik **signaalwoorden** om verbanden tussen de zinnen duidelijk te maken.
  4. Eindig je bericht met een **blik op de toekomst**. Zorg dat het bericht spannend blijft om te volgen door iets over mogelijke acties te vertellen.
  5. Lees het bericht voor jezelf of voor een ander als je klaar bent. Staat alle **belangrijke informatie** erin? Is het bericht goed te begrijpen? Heb je je **eigen woorden** gebruikt?
4. Bekijk ook de zinnen die jullie hebben gekozen bij opdracht 3. Hierin staat de belangrijkste informatie van de tekst al. Je kunt ze dus goed gebruiken voor je bericht. Probeer wel om het in jullie eigen woorden te schrijven.

Doet jullie school mee aan de Kinderhulp Heldenrun, dan kun je opdracht 5 doen.

OPDRACHT 5 Een poster of spandoek maken voor de Heldenrun (extra opdracht)

Luister naar je meester of juf of jullie opdracht 5A of opdracht 5B gaan doen.

5A: Een poster maken voor de Heldenrun

1. Jullie school doet mee aan de Heldenrun. Maar weten al jullie ouders al dat jullie school meedoet? En hoe zit het met de andere klassen bij jullie op school?
2. Maak in je groepje een mooie poster voor deze actie zodat jullie aan iedereen kunnen laten zien dat jullie meedoen aan de Heldenrun! Bedenk wat je erop wilt schrijven en wilt tekenen.
3. Denk ook aan wat je in de tekst gelezen hebt over de Heldenrun. En wat het doel is van de Heldenrun.
4. Maak de poster zo mooi mogelijk en zorg er ook vooral voor dat hij goed opvalt!
5. Is de poster helemaal klaar? Ruil de poster dan met de poster van een ander groepje. Bekijk elkaars poster en lees de tekst die erop staat. Staat alle informatie erop? En is het leuk om te lezen en te zien?

5B: Een spandoek maken voor de Heldenrun

1. Jullie school doet mee aan de Heldenrun. In de tekst heb je kunnen lezen dat het belangrijk is dat de deelnemers (de helden) zo veel mogelijk rondjes lopen.
2. Maak met je groepje een spandoek om de lopers (de helden) van je eigen klas of van een andere klas die ook meedoet, aan te moedigen.
3. Bedenk een mooie, pakkende zin om de helden te steunen.

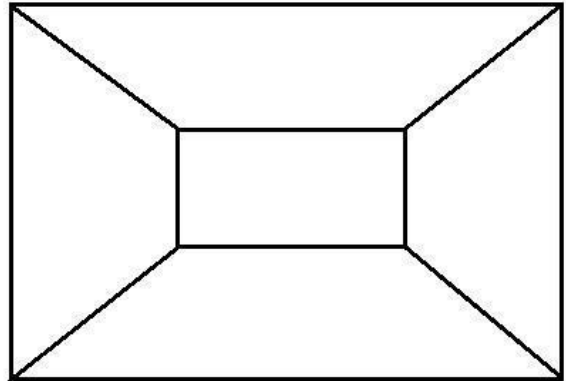
4. Schrijf deze zin nu op een groot vel papier. Gebruik grote letters en duidelijke kleuren, zodat goed te zien is wat op jullie spandoek staat. Hang jullie spandoeken op een plek waar de helden ze goed kunnen zien.

Doet jullie school **NIET** mee aan de Kinderhulp Heldenrun, dan kun je opdracht 6 doen.

OPDRACHT 6 Een leuke actie bedenken (extra opdracht)

1. Denk aan de Nieuwsbegriptekst over Kinderhulp.
Kinderhulp helpt kinderen en jongeren die in armoede opgroeien. Daar heeft Kinderhulp veel geld voor nodig. In de tekst heb je kunnen lezen dat de Kinderhulp Heldenrun een manier is om geld op te halen voor Kinderhulp. Maar er zijn ook andere manieren om geld in te zamelen.

2. Bedenk in jullie groepje ideeën voor een actie om geld op te halen voor Kinderhulp. Ieder schrijft zijn ideeën op in een van de vakken aan de zijkant van de placemat. Bespreek dan met je groepje of met de hele klas wat jullie het beste idee vinden. Schrijf dat op in het midden van jullie placemat.
3. Heb je een idee gekozen? Kom dan in actie! Wat heb je nodig voor je actie? Hoe laten jullie weten dat jullie geld inzamelen voor Kinderhulp? Maak je bijvoorbeeld reclameposters? Of maak je een folder?
4. Kijk ook wie jullie kan helpen. Hebben jullie bijvoorbeeld de hulp van ouders nodig? Of misschien van de directeur van de school of van de manager van de plaatselijke supermarkt? Vraag hiervoor wel toestemming aan je juf of meester.